

Gevaarlijke stoffen

Het werken met gevaarlijke stoffen brengt risico's met zich mee. Deze risico's dienen zoveel mogelijk te worden geëlimineerd. Onderstaande checklist besteedt aandacht aan de belangrijkste aandachtspunten bij het werken met gevaarlijke stoffen.

Checklist gevaarlijke stoffen

Nr.	Vraag	Ja	Nee	Opmerkingen
01	Is een risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) uitgevoerd voor de werkzaamheden met gevaarlijke stoffen?	☐	☐	De RI&E mag niet ouder zijn dan 5 jaar.
02	Blijkt uit de RI&E waar kans op blootstelling aan gevaarlijke stoffen bestaat?	☐	☐	Zonodig moeten maatregelen worden getroffen om de blootstelling te beperken.
03	Is er een actueel Plan van Aanpak (PvA) op basis van RI&E?	☐	☐	Het PvA wordt jaarlijks geactualiseerd en eventueel uitgebreid met nieuwe punten op basis van aanvullende RI&E's.
04	Zijn de RI&E en het PvA getoetst door de (gecertificeerde) arbodienst?	☐	☐	Toetsing door een deskundige is verplicht.
05	Wordt bij schaalvergroting een nieuwe risico-inventarisatie en -evaluatie uitgevoerd en worden de werkzaamheden, indien nodig, aangepast?	☐	☐	Grotere hoeveelheden gevaarlijke stoffen kunnen extra én andere risico's met zich meebrengen.
06	Wordt het gevaarlijke stoffenbeleid jaarlijks met de werknemersvertegenwoordiging besproken?	☐	☐	Bij dit overleg komt ook het geactualiseerde PvA ter sprake.
07	Zijn risicobeheersing en zorg voor veiligheid, gezondheid en milieu onderdeel van werkbesprekingen?	☐	☐	Maak hiervan een vast agendapunt.
08	Worden stoffen gebruikt die zo weinig mogelijk hinder of schade toebrengen aan de gezondheid of het milieu?	☐	☐	Dit is vooral van belang als het proces later opgeschaald wordt.
09	Worden emissies zoveel mogelijk beperkt?	☐	☐	Denk aan het verkleinen van de schaalgrootte van experimenten, het beperken van het gebruik van gevaarlijke stoffen, het werken in gesloten systemen en het afsluiten van afvalvatjes.
10	Zijn er werkvoorschriften voor het werken met gevaarlijke stoffen?	☐	☐	Met name voor het werken met carcinogene, teratogene en mutagene stoffen, biologische agentia, radioactieve stoffen en (licht) ontvlambare en explosieve stoffen.
11	Komen de werkzaamheden overeen met de classificatie van de werkruimte?	☐	☐	Bijvoorbeeld chemisch laboratorium, fysisch laboratorium, experimenteerhal of werkplaats.
12	Worden ondersteunende werkzaamheden zoveel mogelijk uitgevoerd in een andere werkruimte?	☐	☐	Bijvoorbeeld administratief werk dat niet direct met de werkzaamheden met gevaarlijke stoffen moet worden uitgevoerd.
13	Is de ruimte goed ingedeeld?	☐	☐	Dit voorkomt onnodig geloop met gevaarlijke stoffen in de ruimte.

14	Wordt de ruimte goed opgeruimd en schoon gehouden?	☐	☐	Hiermee worden ongelukken en ongewenste verspreiding van de gevaarlijke stoffen voorkomen.
15	Worden schone en verontreinigde arbeidsmiddelen in de ruimte gescheiden?	☐	☐	Voorkomen moet worden dat iemand een verontreinigd arbeidsmiddel gaat gebruiken.
16	Worden afval en beschadigde arbeidsmiddelen direct afgevoerd?	☐	☐	Voorkom besmetting van werknemers met gevaarlijke stoffen.
17	Wordt de hoeveelheid gebruikte gevaarlijke stoffen beperkt?	☐	☐	Maximaal 25 kg of liter als werkvoorraad.
18	Worden de gevaarlijke stoffen veilig opgeslagen?	☐	☐	Volgens de PGS-richtlijnen (zie toelichting). Denk ook aan lekbakken onder de vloeistoffen.
19	Is de kans op calamiteiten zoveel mogelijk beperkt?	☐	☐	Denk aan voldoende brandblusmiddelen, veilig en schoon werken, voldoende kennis van de werknemers, enz.
20	Is een calamiteitenplan opgesteld en zijn de werknemers op de hoogte van de inhoud van het plan?	☐	☐	In geval van een calamiteit moeten de werknemers weten hoe te handelen.
21	Zijn voldoende brandblusmiddelen aanwezig?	☐	☐	Zorg voor 2 draagbare blustoestellen van 6 kg per ruimte bij het werken met stoffen die ontplofbaar of brandbaar zijn.
22	Is een goedwerkende nooddouche en een oogspoelvoorziening aanwezig?	☐	☐	Minimale capaciteit van de nooddouche is 80 liter per minuut.
23	Zijn er voldoende BHV'ers tijdens het werk aanwezig?	☐	☐	Per 50 werknemers moet er minimaal één BHV'er aanwezig zijn.
24	lijft de concentratie van gevaarlijke stoffen lager dan de geldende MAC-waarde?	☐	☐	Raadpleeg de actuele lijst met MAC-waarden op de website van de SER of arbo.nl.
25	Wordt de concentratie van de gevaarlijke stoffen in de lucht geregeld gemeten?	☐	☐	Met de meetresultaten kan worden berekend of de blootstelling niet boven de normen komt.
26	Bestaat in de werkruimten een kleine onderdruk ten opzichte van de omgeving?	☐	☐	Dit voorkomt lekken van gevaarlijke stoffen naar aangrenzende ruimten of gangen.
27	Wordt het gebruik van glaswerk bij de werkzaamheden zoveel mogelijk vermeden?	☐	☐	Door brekend glas kunnen gevaarlijke stoffen via de beschadigde huid in het lichaam komen.
28	Wordt gebroken glaswerk zo snel mogelijk afgevoerd?	☐	☐	Hierdoor worden snijongevallen (ook van collega's) zo veel mogelijk voorkomen.
29	Worden glazen flessen in emmertjes of draagmandjes vervoerd?	☐	☐	Voorkom het laten vallen van glaswerk.
30	Geldt in de werkruimte een rook-, drink- en eetverbod?	☐	☐	Inwendige besmetting van personen kan optreden door ingestie of inhalatie.
31	Worden handen geregeld gewassen?	☐	☐	In ieder geval voor iedere pauze. Hierdoor wordt besmetting door ingestie voorkomen.

32	Worden persoonlijke beschermingsmiddelen gebruikt?	☐	☐	Verzekert u er van dat het <i>juiste</i> beschermingsmiddel wordt gebruikt. Raadpleeg de catalogus van de leverancier.
33	Zijn alle persoonlijke beschermingsmiddelen voorzien van CE-markering?	☐	☐	PBM's moeten zijn voorzien van een CE-markering.
34	Worden wegwerphandschoenen en wegwerpspuitjes direct weggegooid bij besmetting?	☐	☐	Voorkom dat de besmetting zich verspreid door het gebruik van besmette hulpmiddelen.
35	Wordt het gebruik van apparatuur onder druk zo veel mogelijk voorkomen?	☐	☐	Denk bijvoorbeeld aan persluchtapparatuur. Door de hoge luchtdruk kunnen gevaarlijke stoffen in de ruimte worden verspreid.
36	Worden vloeistoffen en vaste stoffen van lage hoogte overgeschonken en worden (poeder) trechters gebruikt?	☐	☐	Voorkom aërosolen van gevaarlijke vloeistoffen en verspreiding van poeders.
37	Worden gevaarlijke stoffen voldoende en op de juiste wijze geëtiketteerd?	☐	☐	Dit geldt ook voor verdunningen! Breng in ieder geval de naam van de stof en de gevaarsymbolen op de verpakking aan.
38	Worden veiligheidsinformatiebladen (VIB) geraadpleegd voordat een gevaarlijke stof wordt gebruikt?	☐	☐	De fabrikant moet een VIB leveren. De VIB moet zijn opgesteld in de moedertaal van de werknemer.
39	Is voldoende voorlichting en instructie gegeven voor de aanvang van het werken met gevaarlijke stoffen?	☐	☐	Iedereen die met gevaarlijke stoffen gaat werken moet over voldoende kennis en opleiding beschikken.
40	Worden gevaarlijke stoffen geregistreerd?	☐	☐	In het register voor gevaarlijke stoffen.
41	Zijn op de toegangsdeuren naar de werkruimten gevaarsymbolen aangebracht?	☐	☐	Zie bijlage voor de gevaarsymbolen voor gevaarlijke stoffen.
42	Is het personeel dat met gevaarlijke stoffen werkt minstens 18 jaar?	☐	☐	Minderjarigen mogen niet met gevaarlijke stoffen werken.
43	Worden ontplofbare of ontvlambare stoffen veilig verwarmd?	☐	☐	Verwarming alleen door middel van warmwaterverwarming, lagedrukstoomverwarming of met luchtverwarming. Brandblusmiddelen zijn buiten de werkruimte aanwezig.
44	Worden gevaarlijke stoffen op de juiste manier afgevoerd?	☐	☐	De afvoer van gevaarlijke stoffen moet voldoen aan de regels in de Europese afvalstoffenlijst (Eural).

Meer handige checklists vindt u in de uitgave **Arbo- en milieutools**

- Checklists die u ondersteunen bij het uitvoeren van zijn uw taken
- Formulieren die u hulp bieden bij het vastleggen en registreren van gegevens
- Presentaties voor het overdragen van de kennis en informatie aan derden
- Voorbeeldprocedures voor het vastleggen van werkwijzen in de organisatie

[Klik hier voor meer informatie](#)